

ILIRSKA BISTRICA ► Koalicija za Volovjo reber na pohodu proti vetrnim elektrarnam

Za vetrnice tu zgoraj ni prostora

Aprila, ko je Koalicija za Volovjo Reber organizirala pohod na pogorje Milanje in še enkrat dvignila glas proti postavitvi vetrne elektrarne, so dejali, da je pohod zadnji. Gradbeno dovoljenje je namreč obetalo skorajšnji začetek gradnje vetrnic. Z odločitvijo vrhovnega sodišča, ki je konec maja Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS) priznalo status stranke v postopku, pa se je film zavrtel nazaj. In pobočje nad Ilirsko Bistrico je v soboto spet privabilo množico pohodnikov.

Pomanjkanja volje v boju proti postavitvi vetrne elektrarne aktivistom iz Koalicije za Volovjo Reber res ne gre očitati. Proti investitorju Elektro Primorska in ministristvu za okolje in prostor, ki izdaja okoljevarstveno soglasje, pa tudi drugim, ki vlečejo niti v projektu vetrne elektrarne, se namreč borijo že od leta 2003.

Boj obrodil sadove

S pohodi, okroglimi mišami, javnimi tribunami, pritožbami na izdane dokumente, sproženimi pravnimi postopki in še marsičim so naposled prišli tako daleč, da jim je vrhovno sodišče konec maja vendarle prisodilo status stranke v postopku. S tem je postala pravno močna lanska sodba, ki pravi, da je okoljsko ministristvo nezakonito izključilo DOPPS iz odločanja. "Zdaj je na potezi ministristvo, da nam prizna status. Tisti trenutek, ko dobimo odločbo, da smo stranka v postopku, se začne vse znova. Ker so študije že narejene, jih ne bo treba delati na novo, bo pa treba še enkrat pozvati vse, da predložijo svoje argumente," nadaljnje korake DOPPS in Koalicije za Volovjo Reber pojasnjuje **Tomaž Jančar**. "Ko se začne znova postopek pridobivanja okoljevarstvenega soglasja, bomo mi zahtevali ničnost gradbenega dovoljenja. Če bodo na ministristvu upoštevali predpise, bo pot gladka in ravna," še dodaja in meni da je pravica na njihovi strani ter da bodo na koncu zmagali. Kdaj, pa

je drugo vprašanje. "Zna trajati," pravi Jančar.

Pot med antenami

Bolj jasen je bil namen sobotnega pohoda po grebenu, ki naj bi ga zaznamovale vetrnice: še enkrat opozoriti, kaj bi Slovenija izgubila, če bi pogorje Mi-

četrt ure hoje med rdeče-belimi antenami, ki merijo moč vetra, posedlo in prisluhnilo strokovnjakom. Botanik **Boštjan Surina** je s šopom trave v rokah opozoril, da trava na Volovji rebri, tankolistna vilovina, ni le ena od trav. "Pravijo, da se bo po posegih v prostor travnik popravil. Ne bo se. Ta trava ima zelo močne korenine in prav to omogoča, da je pobočje tako, kot je. Tod 80 ali 100 let ni nihče kosil in zato je nastalo rastišče, kot ga vidimo danes," je pojasnil. Ali bi vetrnice res povzročile, da bi katera od rastlin izginila s pobočja, se je glasilo

Botanik Boštjan Surina s šopom tankolistne vilovine

govarjajo, da se je vse skupaj začelo z iniciativo Gure, ki je vzniknila na domačih tleh. Drugi so se jim pridružili po enem letu, in šele takrat je DOPPS prevzel ključno vlogo v boju proti vetrnicam.

Presekali bi poti

Biolog **Miha Krofel** z ljubljanske biotehnične fakultete pa je orisal poti zveri na prehojenem območju. "Spremljamo samico risa, ki smo ji namestili ovratnico, in opazamo, da prihaja prav sem. Tu lovi in se hrani. To je teritorij vseh treh vrst zveri, medveda, volka in risa, če bi postavili vetrnice, bi bila njihova območja presekana. Prekinili pa bi tudi poti med dinarskimi populacijami živali in Alpami." Točne vplive je sicer težko napovedati, a po izkušnjah so-deč, bi bile negativne, in ris, ki bi prišel do Volovje Reber s Hrvaške, bi se zaradi ovir verjetno obrnil spet na Hrvaško, je še dejal Krofel. Na očitek, da so zveri lahko nevarne za okoliške prebivalce in da lahko povzročijo veliko škodo, ko napadajo ovce, pa odgovarja, da je treba živali jemati kot del okolja in pomisliti, da mogoče drobnica ni primerna za te kraje. "To je tako, kot če bi hoteli gojiti koruzo na Kredarici."

Pohodniki so se podali še po poti načrtovanih vetrnic po Volovji rebri, ki je kljub razvpitosti na zemljevidu niti ni tako enostavno zaslediti. Volovja reber je namreč ime le dela grebena, a je postala zaščitni znak za obrambo pred vetrnicami na eni strani in simbol investitorjev, ki vetrno elektrarno spodbujajo, na drugi.

HELENA RACE

Biolog Miha Krofel (levo) in Tomaž Jančar z DOPPS

lanja namenili pridobivanju vetrne energije. Dobro polstotnije avtomobilov z registrskimi tablicami iz vseh koncev Slovenije, ki so se nagnetli pri Trnovski bajti pod razvpito rebrijo, je pričalo, da ima koalicija kar nekaj podpore in da ljudem le ni vseeno, kaj bo potepotalo cvetočo travnato rušo ter presekalo poti divjim zverem. Že res, da bi kot naravovarstveniki lahko parkirali na parkirišču nižje ob cesti med Ilirsko Bistrico in Sviščaki, a pomemben je bil namen.

Na markantni skali, poznani pod imenom Zob, se je kakih 150 pohodnikov po

vprašanje iz množice. "Ene bi zagotovo izginile. Žafra-nolistna lilija na primer raste le pri Trnovski bajti, kjer je predvidena trafo postaja," je bil odločen Surina.

"Kam pa postaviti vetrnice, da ne bodo moteče," je vprašal nekdo drug. In z druge strani skupine dobil odgovor: "V Ljubljano." Surina pa je resneje sklenil: "Menim, da v Sloveniji nimamo primerne prostora zanje. Sploh jih ni treba postaviti, saj so tudi gospodarsko slaba naložba." Na očitek, da se Ljubljančani borijo proti lokalnemu prebivalstvu, ki naj bi vetrnice podpiralo; pa v koaliciji od-